

## PÁLYÁZAT

GAÁL GYULA – HAUZINGER ZOLTÁN

A Pécs 2010 Európa kulturális fővárosa program  
rendőri biztosítása<sup>1</sup>

Az Európa kulturális fővárosa (EKF) címet az Európai Unió ítéli oda egy évre. Ez idő alatt az adott város lehetőséget kap kulturális életének és kulturális fejlődésének bemutatására.<sup>2</sup> Az EKF kezdeményezés *Melina Mercouri* görög kultuszminisztertől ered, aki 1983-ban, a kulturális miniszterek athéni találkozáján kifejtette, hogy a művészetek és a kultúra támogatása nem kevésbé fontos, mint a gazdaság fellendítését célzó intézkedések, és a kulturális szektor sokkal nagyobb figyelmet érdemel a Közösség részéről.<sup>3</sup> E kezdeményezés nyomán 1985. június 13-án „az európai népek egymáshoz közelebb hozásához való hozzájárulás” érdekében a Miniszterek Tanácsa az Európai kultúra városa program létrehozásáról határozott, amelynek elnevezését később, 1999-ben Európa kulturális fővárosára változtatták, rögzítve egyúttal azt is, hogy e címre nem csak fővárosok pályázhatnak.<sup>4</sup>

Az EKF címet elnyerő város által az adott évre szervezett eseménysorozat legfontosabb célja az európai kultúrák gazdagságának, sokféleségének és közös jegyeinek hangsúlyozása, így például az európai kultúrák és a világ más kultúrái közötti párbeszéd ösztönzése, illetve a városban rejlő történelmi örökség, az építészeti alkotások megismertetése és a városi életminőség javítása.<sup>5</sup> Fontos célként jelölték meg továbbá azt is, hogy a rendezvényeken törekedni kell a lakosság minél nagyobb hányadának mozgósítására és minél szélesebb körű részvételének biztosítására. Egy rendező várostól alapvető követelmény, hogy ne csak jelentős építészeti kultúrája, sokrétű és innovatív élete legyen, de az eseménysorozatnak túl kell mutatnia az úgynevezett hagyományos fesztiválok keretein, és minél szélesebb körben kell megszólítani a lakosságot. Ez egyfelől történhet a multimédia vagy más audiovizuális eszközök segítségével, másfelől hagyományos módon, tömegrendezvények

1 A tanulmány a Belügyminisztérium és a Belügyi Szemle által kiírt pályázatra beküldött anyag szerkesztett, rövidített változata.

2 Forrás: Európa kulturális fővárosa – Wikipédia. <http://hu.wikipedia.org>

3 [http://www.kulturpont.hu/eu\\_kult\\_fov.php](http://www.kulturpont.hu/eu_kult_fov.php)

4 Az Európai Unió Tanácsa és az Európai Parlament az 1419/1999. számú EK határozatban emelte közösségi szintre a programot.

5 1419/1999. számú EK határozat 1. és 3. cikk.

szervezésével, amelyeken egyszerre – akár több helyszínen is – több ezer érdeklődő jelenlétére lehet számítani.

Az előbbi kritériumoknak természetesen a 2010. évi magyar EKF címre pályázó városoknak is meg kellett felelniük.<sup>6</sup> A győztes Pécs pályázati anyagában Toller László akkori polgármester azt emelte ki, hogy Pécs olyan város, amelynek nemcsak a kulturális behozatala nagy, hanem a kivitele is. Nemcsak azért, mert nagy egyetemi város, hanem mert egyik erőssége a helyben létrehozott kultúra színvonala.<sup>7</sup> A pécsi kandidátúra ennek megfelelően elsősorban olyan kulcsprojektekre épült, mint egy zenei és konferenciaközpont (Opus 2010) felépítése, a Zsolnay Kulturális Negyed kialakítása, a pécsi múzeumhálózat, a „Nagy kiállítótér” modernizációja, egy regionális könyvtár és tudásközpont megteremtése, illetve a város köztereinek és parkjainak újjáélesztése. 2006. november 13-án az Európai Unió Miniszterek Tanácsa Pécsnek, Essennek és Isztambulnak ítélte a 2010. évi Európa kulturális fővárosa címet.

E tanulmány a Pécs 2010 Európa kulturális fővárosa program rendőri biztosítására történő felkészülés, az előkészítés és a végrehajtás rendészeti tapasztalatait kívánja közreadni.

### A kulturális rendezvények biztosításának jogi alapjai

A gyülekezési jog – mint úgynevezett első generációs emberi jog – az Emberi jogok európai egyezménye értelmében azt jelenti, hogy mindenkinek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához, amelyet csak törvényben meghatározott olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy a közbiztonság, a zavargás vagy a bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek.<sup>8</sup> Ezt deklarálja a magyar alkotmány is, amely az alapvető jogokról és kötelességekről szóló fejezetében rö-

---

<sup>6</sup> A 2004. december 31-ig meghirdetett határidőig tizenegy város (Budapest, Debrecen, Eger, Győr, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc, Pécs, Sopron, Székesfehérvár, Veszprém) nyújtott be pályázatot a magyar EKF 2010 cím elnyerésére. A 2005. október 19-én kihirdetett döntés szerint a címet Pécs nyerte el, míg második lett Miskolc, harmadik pedig Debrecen.

<sup>7</sup> Toller László: Előszó. A határtalan város. Európa Kulturális Fővárosa – Pécs, 2010. Pályázati anyag.; Hegedüs Sándor (szerk.): Pécs lesz Európa kulturális fővárosa. Barátság, 2005/6., 4806–4809. o.

<sup>8</sup> Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 11. cikke.

zíti, hogy a Magyar Köztársaság elismeri a békés gyülekezés jogát, és biztosítja annak szabad gyakorlását.<sup>9</sup> Az alkotmány azonban természeténél fogva csak keretszabályozást ad a gyülekezési jog gyakorlására. A részletszabályokat a gyülekezési törvény<sup>10</sup> rögzíti, hatálya azonban a békés összejövetelekre, felvonulásokra és tüntetésekre vonatkozik, nem terjed ki a kulturális és sportrendezvényekre.<sup>11</sup> Ily módon ezek az események nem tartoznak a rendészeti jog alá, a kulturális programok megtartása előzetes írásbeli bejelentéshez nem kötött. A közterületre szervezett kulturális rendezvények esetén tehát a rendőrségnek nem általános kötelessége a rendezvény biztosítása, vagy akár a forgalom rendjének fenntartása. E követelmények elsősorban a szervezőket terhelik, akiknek képeseknek kell lenniük a rendezvény során a célközönség részére a zavarmentes körülményeket nyújtani, a magas fokú biztonságérzet feltételeit megteremteni, a rendezvényt zavaró eseményeket gyorsan és szakszerűen kezelni.<sup>12</sup>

Kulturális rendezvénnyel kapcsolatban a rendészeti jog akkor éled fel, ha az adott eseménnyel összefüggésben konkrétan merül fel a közrend vagy a közbiztonság védelme. A rendőri intézkedést<sup>13</sup> megalapozhatja bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja, közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, de akár a magánérdek védelme érdekében, jogérvényesíthetőséghez szükséges segítségnyújtási kötelezettség teljesítése. Mindemellett a rendőri közreműködést indokolhatja polgári jogi jogviszony létesítése is, jogszabály által behatárolt módon a rendőrség mint közhatalmi jogosítványokkal és kötelezettségekkel felruházott fegyveres rendvédelmi szerv írásban szerződhet a gyülekezési törvény hatálya alá nem tartozó, közterületen tartott rendezvények közrendvédelmi biztosítására. Ezzel kapcsolatban fontos szempont azonban, hogy a szerződés nem akadályozhatja a rendőrség jogszabályban foglalt feladatai ellátását, de a szolgáltatás polgári jogi természetétől függetlenül a szolgáltatás teljesítésében közreműködő személy tevékenysége szolgálati, köztisztvi-

---

<sup>9</sup> A Magyar Köztársaság alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (alkotmány) 62. § (1) bekezdés.

<sup>10</sup> A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (Gytv.).

<sup>11</sup> Nánási Gábor: Egy régi-új alapvető emberi jogunk: a gyülekezési jog. In: Hajas Barnabás – Szabó Máté (szerk.): Emberi méltóság korlátok nélkül. Országgyűlés Hivatala, Budapest, 2009, 300. o.

<sup>12</sup> Czilják József: A program- és rendezvényszervezés biztonsági kérdései, a rendezvényszervezőre háruló feladatok. In: A kultúra biztonsága Pécs 2010. Szöveggyűjtemény. Pécs-Baranya Közbiztonsági Alapítvány. Pécs, 2010, 119. o.

<sup>13</sup> A rendőrségről szóló 1994. évi XXXVI. törvény (Rtv.) 13. § (1) bek. szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

selői vagy közalkalmazotti jogviszonyban végzett tevékenységnek minősül, intézkedési kötelezettsége és jogosultsága a jogszabályban meghatározott feltételek bekövetkezése esetén terheli, illetőleg illeti meg.<sup>14</sup>

A gyülekezési törvényben meghatározott negatív taxáció ellenére mégsem lehet állítani, hogy a rendőrség köteles távol maradni a kulturális rendezvényektől. E lehetőséget már egy 1862-es tanulmányban elemezték, amelyben leírták, hogy a rendőrség a nyilvános mulatságokban is terjesztheti figyelmét, hogy mindazokban illedelem uralkodjék, és azok a durvaságok és érzéketlenségek ne táplálják.<sup>15</sup> A Magyar Királyi Csendőrség 1927. évi szervezeti és szolgálati utasításában pedig egyenesen azt olvashatjuk, hogy „*mindig figyelembe kell venni azt, hogy a tömeg hangulata kiszámíthatatlan és igen könnyen befolyásolható, és a tömegben a legbékésebb és legtörvénytisztelőbb emberek is igen könnyen ragadtatják magukat olyan meggondolatlan cselekményekre, amelyekre különben egyéenként nem volnának kaphatók*”<sup>16</sup>.

A rendőri figyelem még napjainkban sem mellőzhető olyan előzetes bejelentés alá nem tartozó rendezvények tekintetében, amelyek igénybe veszik a közterületeket, befolyásolják a közúti forgalmat, avagy széles körű közérdek-lődést válthatnak ki. E programok tekintetében szükséges a helyi rendőri szervek (rendőrkapitányságok) előzetes tájékoztatása. Ekkor a rendőri tevékenység a jelenlegi jogi környezetben kialakult gyakorlat szerint is a közbiztonság, közrend védelmét jelenti. Fontos továbbá a rendezvényre érkezők, távozók közúti közlekedésének segítése, a vagyonbiztonságot célzó megelőzési feladatok szervezése és végrehajtása, lényegében tehát a település normál életvitelét a rendezvény által befolyásoló körülményekre való felkészülés. Cél, hogy a rendezvények konkrét rendőri intézkedést ne igényeljenek, a rendőrök „láthatatlanul” teljesítsék szolgálatukat.<sup>17</sup>

## **Egyes külföldi EKF-példák tapasztalatai**

Az EKF programsorozat kiemelt, országos jelentőségénél fogva, a kulturális rendezvényekre vonatkozó negatív jogi szabályozás ellenére már a kezdetek-

---

<sup>14</sup> Ezzel kapcsolatban lásd bővebben a rendőrség által ellenérték fejében végezhető szolgáltató tevékenységről szóló 16/1999. (II. 5.) kormányrendelet vonatkozó rendelkezéseit.

<sup>15</sup> Bencze József: A rendőrség szerepe, a tömegrendezvények rendőri biztosításának sajátosságai. In: A kultúra biztonsága... i. m. 67. o.

<sup>16</sup> Szervezeti és Szolgálati Utasítás a M. Kir. Csendőrség számára. Belügyminisztérium, Budapest, 1927

<sup>17</sup> Korontos Zoltán: Biztonsági szereposztás, a rendőrség, a civil biztonsági szolgálatok és az önkéntes segítők feladatai. In: A kultúra biztonsága... i. m. 77–78. o.

## PÁLYÁZAT

---

től élénk rendőri előkészítő munkát váltott ki. Ennek ugyanúgy része volt a korábbi EKF címet elnyerő városok rendőri munkáinak megismerése, mint a végrehajtás anyagi, technikai és humán feltételeinek megteremtése.

A rendészeti feladatok zökkenőmentes végrehajtásának hatékony záloga lehet a más (ez esetben külföldi) városok kulturális rendezvényeihez kapcsolódó rendőri tapasztalatok megismerése és feldolgozása.

### *Ausztria*

Ausztriában két város, 2003-ban Graz, 2009-ben pedig Linz viselhette az EKF címet. Az EKF programsorozat teljes megszervezéséért és lebonyolításáért mindkét esetben egy-egy független professzionális rendezvényszervező cég volt felelős, amelyek már az EKF-év előtt teljes, napra, időpontra, helyszínre és témára lebontott programokat állítottak össze. Ezek a grazi és a linzi rendőrség számára is jó alapot teremtettek a rendőri biztosítások elgondolásának kimunkálására.<sup>18</sup>

A program birtokában a grazi rendőri vezetés egy közrendvédelmi, egy közlekedési és egy bűnügyi munkacsoport felállításáról döntött. A munkacsoportok fél évvel a rendezvény nyitánya előtt álltak fel, időszakosan és nem függetlenül az alapfeladataiktól. Ebben az időszakban tényleges tevékenységük a prognosztizálható kockázati tényezők felmérésére, valamint a végrehajtó állomány felkészítésére korlátozódott. Az állomány felkészítése során általános rendőri és intézkedés taktikai ismeretek oktatását nem szerveztek. Alapfilozófiájuk az volt, hogy normál rendezvénybiztosítási feladatokat kell majd végrehajtaniuk, amelyek elsősorban nem jelentőségük, sokkal inkább mennyiségük miatt jelentenek kivételes terhet. Nagy hangsúlyt helyeztek az állomány (elsősorban angol, valamint francia, olasz és egyes szláv) nyelvi képzésére. A nyelvismerettel bíró kollégák egyenruháján erre vonatkozó kitűzött helyeztek el. Az előkészítés idején azt is felmérték, hogy a város, illetve a rendezvényszervező az egyes programok belső biztosításához mely privát biztonsági szolgálatokkal kötött szerződést, illetve mely biztosítási feladatokhoz igényelt szerződés és díjazás ellenében plusz rendőri erőt.

Az EKF eseménysorozat tapasztalatainak értékelésekor a grazi rendőri vezetők az egyetlen kockázattal járó és rendőri szempontból próbatételt jelentő eseménynek a program négynapos megnyitóját minősítették. A kiemelt kockázatú minősítést a nyitányra érkező védett vezetők, közjogi méltóságok

---

<sup>18</sup> Az osztrák EKF-tapasztalatok forrásául Cserép Attila és Korontos Zoltán úti jelentése szolgált. Pécs, 2008. április 15.

## PÁLYÁZAT

---

jelenléte indokolta, ezért erre az alkalomra megerősítő erőt is kaptak a tartományi rendőrségtől. Az év további szakaszában a biztosítást a helyi rendőri szerv (Grazi Városi Rendőrparancsnokság) saját erőből hajtotta végre. Az év folyamán a munkacsoportok képviselői minden héten koordinációs értekezleten vettek részt, amelyen a következő hét nap feladatait határozták meg. A koordináción részt vett a nemzetbiztonságért felelős szervezet képviselője is. Az egyes rendezvénybiztosításokra helyszínenként úgynevezett katalógust hoztak létre. A várható érdeklődők létszáma szerint határozták meg az alkalmazandó taktikát és erő-, eszközigényt. Egy-egy rendezvény kapcsán ismert volt a szervező által biztosított civil biztonsági erők száma és feladatköre, ehhez tervezték a szükséges rendőri erők létszámát. A tervezés rendezvényről rendezvényre folyt az év során. Szokásostól eltérő többletfeladatként szervezték, hogy valamennyi rendőr ismerje a tervezett rendezvények programját, tudjanak tájékoztatást adni az adott nap eseményeiről, helyszíneiről. A tárgyévet értékelve az osztrák kollégák összegezték, hogy az EKF program rendőri biztosítása nem járt váratlan vagy rendkívüli eseménnyel. Az előkészítés során prognosztizált úgynevezett utazó bűnözés sem volt jellemző. Az év során az összбűnözés számszerű adatai nem emelkedtek. Hangsúlyozták, hogy az EKF rendőri előkészítését és a végrehajtást nem kezelték különleges feladatként, az a normál rendőrszakmai munkavégzésen túl nem igényelt különös odafigyelést, ráfordítást.

A linzi EKF rendezvények biztosítása a grazi tapasztalatok birtokában jóval mérsékeltebb intenzitással történt. A helyi rendőri szerv saját technikai és humán erejére számított, a tervezés, az előkészítés és a végrehajtás terén mindazok a sajátosságok, amelyek a grazi programok rendőri figyelemmel kísérését jellemezték, már nem voltak szükségesek. Karl Pogutter és Heinz Felbermayer értékelésében azt fogalmazza meg, hogy egyedüli EKF-sajátosság a nagy nézősereget vonzó rendezvények miatti műveleti központ kialakítása és a helyszín szektorokra osztása volt a lehetséges menekülő útvonalak kijelölésével együtt.<sup>19</sup> Összességében a linzi rendőrség is a különösebb megerősítés igénye nélkül, az egyes események folyamatos elemzésével, rendkívüli esemény nélkül bonyolította le a maga kulturális fővárosi évadját.

---

<sup>19</sup> Karl Pogutter – Heinz Felbermayer: Az Európa Kulturális Főváros program rendezvényeinek rendszertől biztosítása Linzben. A kultúra biztonsága... i. m. 64. o.

## PÁLYÁZAT

---

### *Egyesült Királyság*

2008-ban Liverpoolban zajlott le az EKF programsorozat, amelyet Ringo Starr nyitott meg, és amely a Mersey folyón levonuló hajók parádéjától (Town Ship) kezdve Paul McCartney megakonzertjén keresztül a Beatles-émlékkonzertig bezárólag számos nagyszabású rendezvényt foglalt magában. A rendőri feladatok tervezése már 2003-ban elkezdődött azzal, hogy először a végrehajtandó feladatot foglalmazták meg, majd a feladat végrehajtásának módszertanát dolgozták ki, és végül ehhez alakították a szervezetet.<sup>20</sup> E szervezet a vezetés szempontjából többszintű volt. A csúcson az „aranyvezető”, a rendőrkapitány állt, akinek a legfontosabb célok meghatározása volt a feladata. A második szint az „ezüstvezető” volt, ő a taktikai tervek kidolgozásáért felelt, míg a harmadik szinten a „bronzvezető”, az operatív munkavégzés közvetlen irányítója állt.

Az összehangolt felkészülés központi törzse az úgynevezett sürgősségi tervezőcsoport (Emergency Planning Forum) volt. Ide tagot delegált a rendőrség mellett a tűzoltóság, a városi önkormányzat, az EKF szervezési iroda, illetve az egyes rendezvények lebonyolításáért felelős szervezetek. Az eredményes munka feltétele volt, hogy minden rendezvény után kiértékeltek a hibákat, illetve a tervezés és a végrehajtás idején fontos szerep hárult a rendészeti munka független elemzésére. A rendkívüli eseményekre külön terv szolgált, amely egyszerre terjedt ki – az Egyesült Királyságra amúgy nem jellemző – szélsőséges időjárási körülményekre, a rendőri vezetési irányítási központ más helyre telepítésére, avagy a Liverpool FC 2005. évi Bajnokok Ligája sikerét ünneplő csaknem két és fél milliós tömeget megmozgató rendezvényhez hasonló esemény kezelésére.

A liverpooli EKF-év a rendőri tevékenység oldaláról megközelítve is sikeres volt. Több rendőr került a szervezetbe, a bűnügyi helyzet pedig lényegesen jobb lett.

### *Románia*

Romániában 2007-ben Nagyszeben (Sibiu) városa adott otthont az EKF programsorozatnak. A szervezési teendőket a város polgármesteri hivatala végezte.<sup>21</sup> A feladatok operatív előkészítésére és lebonyolítására munkacso-

---

<sup>20</sup> A liverpooli EKF-tapasztalatok forrása: Michael Cloherty: A Kulturális Főváros program biztonsági irányelvei. In: A kultúra biztonsága... i. m. 54–59. o.

<sup>21</sup> A nagyszebeni EKF-tapasztalatok forrásául Dakos József és Korontos Zoltán úti jelentése szolgált. Pécs, 2008. április 23.

port alakult, amelynek a helyi rendőrség egy vezető beosztású munkatársa is tagja volt. 2006-ban, a megnyitó előtt három hónappal a rendőrség rendelkezésre állt az EKF teljes rendezvényterve helyszínekkel, időpontokkal, jó alapot teremtve a rendőri biztosítások elgondolásának kimunkálásához. Ezzel párhuzamosan egy rendőri előkészítő bizottság (országos főkapitányság által delegált vezetővel) felmérést végzett. Komplexen számba vették a kockázati tényezőket, prognosztizálták a várható eseményeket, és átvilágították a rendelkezésre álló rendvédelmi erőket, eszközöket. Az elemzés nemcsak a városhoz, hanem a vonzáskörzetéhez kapcsolódó turisztikai célpontokra is kiterjedt. A bizottság ennek alapján tett javaslatot Bukarestnek elsősorban a létszámnövelésre, a technikai ellátottság javítására.

Az EKF legtöbb programja a történelmi belvárosra koncentrált. Emiatt a központi gyűrűből teljesen kizárták a gépjárműforgalmat. A forgalomcsillapított belső gyűrűn belül a polgármesteri hivatal tulajdonában lévő helyiségben úgynevezett belvárosi rendőrirodát hoztak létre. A kapitánysági ügyelettel telefonos, rádiós és számítástechnikai összeköttetést építettek ki. Az irodát EKF-ismeretterjesztő kiadványokkal látták el. A rendőrtisztviselők az irodában 07.00-tól 23.00 óráig teljesítettek szolgálatot, fő feladatuk a látogatók tájékoztatása, az egyszerűbb megítélésű ügyek helybeni kezelése volt. Ugyancsak az említett helyzetfelmérés alapján szervezték át az óvárosi belső gyűrű rendőri biztosítását is. Harmincöt, idegen nyelvet (német, angol vagy francia) beszélő rendőrt vezényeltek folyamatosan e területre. Közlekedésüket robogókkal és gépkocsikkal segítették. E rendszerrel a gyalogos, motoros és gépkocsizó járőrök tevékenységét úgy hangolták össze, hogy rövid reakcióidővel fedték le az óvárost. Az előkészítő munkák során nagyon fontosnak ítélték meg a város térfigyelő rendszerének kiépítését is.

Az EKF évében több kiemelt kockázatú, nagy tömegeket vonzó rendezvényre került sor a városban, például az EKF nyitó- és záróünnepségére, a magyar–román kormányközi találkozóra, egy nemzetközi ökumenikus találkozóra, Julio Iglesias, illetve a Scorpions rockzenekar koncertjére. E rendezvények rendőri biztosítása központi támogatással történt. A védett vezetők közvetlen biztosítását a romániai köztársasági őrezred végezte. Az ehhez kapcsolódó általános rendőri biztosítás irányítására külön munkacsoport (törzs) állt fel központi vagy megyei vezetéssel. A vezetési pont 24 órás folyamatos szolgálatban dolgozott. Itt koordinálták a rendőrség, a csendőrség, a határőrség, a városi közterület-felügyelet, a tűzoltóság tevékenységét. A megyei rendőri erőket központi rendőri állománnyal és Brassóból csendőri megerősítéssel támogatták. A kiemelt rendezvényekre a terrorelhárító szolgál-



lat szakemberei is a városba települtek. A kiemelt kockázatúnak minősített rendezvényeken kívül mintegy ezeröttszáz további program volt a településen, ezek rendőri biztosítása a megye rendőri és csendőri állományának bevonásával történt. A biztosítások során nagy szerep jutott a privát biztonsági cégeknek, a velük történő együttműködés zökkenőmentes volt.

A rendezvénysorozat zárása utáni rendőri elemzések alapján megállapítható, hogy a kockázatelemzésben prognosztizált kedvezőtlen tendenciák nem valósultak meg. A bűnözés az év folyamán négy százalékkal csökkent. Ennek oka a közterületi rendőri jelenlét emelt létszáma és folyamatossága volt. Külföldi vendég sérelmére nem követtek el említésre méltó bűncselekményt. Az EKF mint befolyásoló tényező annak ellenére sem merült fel, hogy becslések szerint kétmillió turista fordult meg a városban. Gyakorlatilag az EKF-től független, általános tendenciák érvényesültek.

### **A Pécs 2010 Európa kulturális fővárosa program rendőri biztosítására való felkészülés**

#### *A felkészülés országos aspektusai*

A pécsi EKF-év rendőri felkészülésének első mozzanatai között említhető egy országos rendőrfőkapitányi megbízott (főkapitányi biztos) kijelölése, akinek feladata volt mindama teendők koordinálása, amelyek az országos rendőrfőkapitány hatáskörébe tartoztak. E lépés kétségkívül megjelenítette, hogy az EKF rendezvények biztosítása nemcsak helyi vagy megyei kérdés, hanem – hasonlóan a kulturális rendezvénysorozat általános megítéléséhez – országos ügy is.

Ennek megfelelően az országos rendőrfőkapitány 2009 decemberében Pécsen személyesen tájékozódott az érintett együttműködő szervek vezetőinek részvételével megtartott szakmai fórumon a felkészülés helyzetéről. Ezen az értekezleten – a rendőri felkészülés helyzetének kiváló értékelése mellett – az országos rendőrfőkapitány a rendészeti szakközépiskolákban 2010-ben végzett rendőrök közül hatvan főben állapította meg a Baranya Megyei Rendőrfőkapitányságon első szolgálati beosztásba kinevezhető rendőrök számát. A rendőrök szolgálati létszámának emelése azért is szükséges volt, mert az EKF rendezvénysorozathoz közvetett módon kapcsolódva 2010-ben nyitották meg a forgalom előtt a Budapestet Péccsel teljes hosszában összekötő M6-M60-as autópályát, amely további közlekedésrendészeti feladatokat is indukált.

## PÁLYÁZAT

---

Nemzetközi együttműködés keretében a Magyar Köztársaság Országos Rendőr-főkapitánysága és a Horvát Köztársaság Rendőr-főigazgatósága a Pécs 2010 Európa kulturális fővárosa programsorozattal összefüggésben Baranya megyében, illetve Pécssett tartózkodó horvát állampolgárságú turistákkal való kommunikáció és együttműködés elősegítése, a bűncselekmények és szabálysértések megelőzése, valamint a közbiztonság javítása érdekében együttműködési jegyzőkönyvet is aláírt. E dokumentum alapján a horvát rendőrség vállalta, hogy a 2010. július 12. és augusztus 31. közötti időszakban két rendőrségi tisztviselőt vezényel Pécsre, ők a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság illetékes parancsnokától kapott útmutatás szerint végzik a feladataikat.

A rendőri felkészülés további sarkalatos része volt a korábbi évek kulturális fővárosaiba (Graz, Linz, Liverpool, Nagyszeben) szervezett szakmai (csere)látogatás, amelynek nemzetközi tapasztalatai a hazai sajátosságok figyelembevételével jól hasznosultak az előkészítés szakaszában.

### *A felkészülés megyei szintű feladatai*

Az EKF programsorozattal összefüggő rendőrszakmai feladatok tervezése és előkészítése a központi kérdések rendezése mellett döntően megyei szinten történt. Ennek elsődleges oka az volt, hogy az EKF cím elnyeréséből eredő rendőri feladatok nemcsak Pécs városát, hanem szinte egész Baranya megyét érintették. A főkapitányság kezdeményezésére az EKF-beruházások megkezdése előtt a kivitelezők és a szakhatóságok képviselői kerekasztal-megbeszélést folytattak a közös teendők egyeztetése és zökkenőmentes végrehajtása érdekében.

A rendőri felkészülés legfontosabb része egy megyei rendőrfőkapitányi norma, a Pécs 2010 Európa kulturális fővárosa és a pécsi egyházmegye millenniumi programjaihoz kapcsolódó rendőrszakmai feladatok előkészítéséről és végrehajtásáról szóló 11/2009. (VI. 1.) RFK intézkedés megalkotása volt. E norma – az intézkedés preambuluma értelmében – azt a célt szolgálta, hogy az EKF programsorozathoz kötődően a közrend és közbiztonság védelmével, a közlekedési rend biztosításával, valamint a bűnüldözéssel és bűnmegelőzéssel kapcsolatos rendőri feladatokra történő felkészülés és a rendezvények rendőri biztosításának végrehajtása megyei szinten egységes módon történjen.

Az EKF rendezvénysorozat rendőrszakmai feladatainak előkészítéséért, megszervezéséért, az előkészítő feladatok végrehajtásáért és ellenőrzéséért megyei szinten a rendészeti igazgató volt felelős, míg a bevetési szolgálatve-

zetőt jelölték ki a területi szintű, valamint a területi és a helyi szintű rendőri feladatok összehangolására és koordinálására, a társszervekkel történő együttműködés kialakítására és folyamatos működtetésére.

A rendőri feladatokra vonatkozó rendelkezéseket szolgálati ágankénti, szolgálatonkénti és szakszolgálatonkénti bontásban, komplex módon úgy határozták meg, hogy azok a lehető leghatékonyabb mértékben szolgálják a kulturális programsorozathoz kapcsolódó bűnügyi, közrendvédelmi, közlekedésrendészeti, igazgatásrendészeti, határrendészeti, valamint ügyeleti és védelmi igazgatási, illetve bevetési szempontból releváns információk gyűjtését, elemzését, értékelését, továbbá a humánigazgatási, hivatali és ellenőrzési teendőket is. Az intézkedés melléklete mindezek mellett egy akciótervet is tartalmazott, amely a specifikus feladatok részletes, határidőre történő végrehajtását bűnügyi, rendészeti, humánigazgatási, együttműködési és kommunikációs területre lebontva ütemezte. Az intézkedés része volt az Országos Rendőr-főkapitányság által erre a célra elkülönített keretösszegezen alapuló, a szakmai feladatok biztosítását szolgáló pénzügyi terv.

### **Általános rendőrszakmai feladatok**

A bűnügyi feladatok általános célja a megye bűnügyi operatív helyzetének folyamatos elemzése, értékelése volt, különös figyelemmel a megyeszékhelyre tervezett rendezvények helyszíneire. Szükségessé vált egy átfogó bűnügyi kockázatelemzés elkészítése. Ennek része volt a bűnügyi megelőző, felderítő tevékenység folytatása, a bűncselekmények visszaszorítására, illetve fokozott ellenőrzések végrehajtása a leginkább látogatott kereskedelmi és vendéglátóegységek körében. Megfelelő hangsúlyt kellett helyezni a bűnmegelőzési feladatokra is, amelynek keretében a rendezvények vendégei, látogatói számára magyar és idegen nyelvű tájékoztató anyagokat készítettek és terjesztettek a város frekvenciáltabb területein, illetve a programok helyszínein.

A közrendvédelmi kötelezettségek teljesítésének alapja az egyes rendezvények pontos ismerete volt. Ennek az ismeretnek ki kellett terjednie az egyes események helyszínére, kulturális jellegére, biztonsági értékelésére, a résztvevők várható számára, a látogatóközönség összetételére. A rendőri biztosítási feladatok tervezése csak ennek ismeretében történhetett meg.

Szintén fontos szegmensként kellett gondolni a közterületi jelenlétre, a lakosság és a turisták szubjektív biztonságérzetének növelésére. Ennek részévé vált a városi térfigyelő rendszer kiépítése, amely tovább javította a rend-

őri beavatkozás esélyét bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének észlelése esetén.

Ahogy más EKF-városok rendőri biztosításánál is érzékelhető volt, az egyes kulturális rendezvények megtartásakor, illetve a kulcsprojekteknek minősülő beruházások megvalósításánál kiemelt figyelmet kellett fordítani a közlekedési rend betartására, a forgalom segítésére. Ez Pécs városában sem történhetett másként. Fel kellett készülni az építkezések miatt megváltozott forgalmi rend kezelésére, a rendőri forgalomirányítás megszervezésére.

Kiemelt közlekedésrendészeti kérdéssé váltak az M6-M60-as autópálya üzembe helyezésével kapcsolatos feladatok is. E teendőket elsősorban a megyei alárendeltségben új szervezeti elemként Pécsudvardon létrehozott autópálya-alosztály hatáskörébe vonták. Megjegyzendő, hogy az autópályával összefüggő rendőri feladatok (például a trükkös lopások megelőzése, az autópályán lévő alagutak közlekedésbiztonsági ellenőrzése) az EKF-év után is megmaradnak.

Viszonylag csekély mértékben számoltak igazgatásrendészeti feladatokkal. E körben lényegében csak a külföldiek által elkövetett szabálysértések lefolytatásának időszerű, lehetőleg a gyorsított eljárás szabályai szerinti ügyintézésére kellett felkészülni.

A határrendészeti feladatok Pécs és az államhatár közelsége miatt kaptak valódi tartalmat. Az előkészítő fázisban a rendezvények ismeretében számítani kellett a nemzetközi érdeklődésre számot tartó kulturális programok miatt külföldiek, köztük harmadik országbeli állampolgárok nagyobb számú megjelenésére. Ez egyfelől kihatott a közúti, vasúti és vízi határátkelőhelyeken átmenő határforgalom intenzívebbé válására, erre tekintettel a szükséges rendőri létszám növelésének szükségességére, másfelől a pécs–pogányi nyilvános repülőtér nemzetközi forgalmának emelkedésére. A külföldiek tekintetében elsősorban a szükséges tájékoztatási kötelezettségek teljesítésére kellett készülni, nem hagyva figyelmen kívül a harmadik országbeli állampolgárok ellenőrzését sem. Ezt a célt jelentős mértékben segítette a magyar és a horvát rendőri szervek közötti együttműködési megállapodás, amelynek révén – a horvát tengerparton szolgáló magyar rendőrökhöz hasonlóan – lehetőség adódott arra, hogy a nyári időszakban horvát rendőrök teljesítsenek szolgálatot Baranya megyében.

Ügyeleti és védelmi igazgatási téren a legfontosabb szakmai feladat a helyi rendőri szervek szolgálatainak koordinálása és szakmai irányítása volt. Emellett – figyelemmel természetesen az egyes kulturális programok jellemzőire – igény mutatkozott a társszervek ügyeleteivel való kapcsolattartásra és a folyamatos információcserére. Különösen lényegesnek tűnt e kapcsolattartás rendkívüli események bekövetkezése esetén.

## PÁLYÁZAT

---

A bevetési feladatok természetüknél fogva közrendvédelmi, közlekedésrendészeti és bűnügyi elemeket egyaránt magukban foglaltak. A kulturális rendezvények rendőri biztosításával kapcsolatban – minthogy a bevetési szervezeti elemek csak megyei szinten diszlokálnak – e feladatok leginkább a helyi szervekkel együttműködve történtek. Ezek során a bevetési szolgálat a közterületek rendjének fenntartásában, a közlekedésbiztonság megszilárdításában, a közterületi és forgalom-ellenőrző járőrszolgálat vezénylésével, szükség esetén csapaterő bevonásával segített. A közlekedésrendészeti forgalom-ellenőrzés során technikai eszközökkel (sebesség-ellenőrző berendezés, képrögzítők stb.) nyújtott támogatást a kiemelt rendezvények környékén és a balesetveszélyes helyeken. Sajátos feladat volt a védett vezetők rendőri védelmének előkészítésében és végrehajtásában való közreműködés.

Az EKF program rendőri feladatainak sikeres végrehajtása érdekében hatasterő feladatainak megfelelően a humánigazgatási ügyek vitele során kellett gondoskodni a különböző szaktanfolyamok, továbbképzések, idegen nyelvi kurzusok szervezéséről, ezek keretében a személyi állomány szakmai felkészítéséről. A humánerőforrás-gazdálkodás nem jelentéktelen része volt az is, hogy elsőbbséget kellett adni a közterületi állomány betöltetlen státuszai feltöltésének.

Sajtószóvivő útján kellett folyamatosan szervezni a bűncselekmények megelőzésére, visszaszorítására, a közrend és a közbiztonság fenntartására irányuló tájékoztató tevékenységet, kihasználva az írott és elektronikus média által nyújtott széles körű lehetőségeket. Hivatali igazgatási teendő volt az EKF rendezvénysorozattal kapcsolatos gazdasági feladatok végrehajtásának tervezése is.

Az ellenőrzés a felkészüléssel és a végrehajtással kapcsolatos szolgálati feladatokra irányult. Folyamatos értékeléseket foglalt magában arra vonatkozóan, hogy a szakmai feladatok tervezése, előkészítése és végrehajtása milyen stádiumban volt. Idekapcsolódott a minőségbiztosítási tevékenység folytatása is, amely a kitűzött célok gyakorlati megvalósulásának szerzett érvényt.

### **Specifikus rendőrszakmai feladatok**

A bűnüldözési tevékenység során a fő hangsúlyt a programok által érintett területek bűnügyi helyzetének folyamatos elemzésére, értékelésére; a közterületen elkövetett gyakori bűncselekmények (zseblöpések, gépjárműfeltörések, illegális valutaváltás, prostitúció, kábítószerrel visszaélés) megelőzésére; a

leginkább látogatott kereskedelmi és vendéglátóegységek fokozott ellenőrzésére; a fogyasztói érdekek védelmére; a szállodákkal, kereskedelmi szálláshelyekkel rendszeres rendőrségi kontaktus kialakítására; a bűncselekmények áldozatává vált külföldi állampolgárok ügyeinek soron kívüli intézésére; idegen nyelvű feljelentési jegyzőkönyvek összeállítására; az extrémizmust képviselő személyekről és csoportokról való adatgyűjtésre; az újonnan épült létesítmények megóvása érdekében a graffitisek elleni fellépés gyakorlatának megteremtésére helyezték.

A bűnmegelőzés tekintetében meghatározó volt a programokra érkezők folyamatos tájékoztatására többnyelvű bűn- és baleset-megelőzési anyagok, tájékoztatók, figyelemfelkeltő plakátok készítése és terjesztése, akárcsak a bűnmegelőzési őrjáratok szervezése.

A rendészeti feladatok végrehajtásából kiemelkedett az aktív közterületi rendőri jelenlét megteremtése, az erőszakosan koldulók elleni határozott fellépés, az új beruházások helyszíneinek fokozott ellenőrzése, a térfigyelő rendszer működtetéséhez szükséges feltételek kialakítása.

Kiemelt feladat volt a rendezvények kategorizálása, biztonsági értékelése tükrében a helyszíni biztosítási, kiürítési és menekítési tervek elkészítése és egyeztetése az együttműködő szervekkel. A rendezvények környékén folyamatos közlekedési járőrözéssel lehetővé kellett tenni az akadálymentes közlekedést, a kialakított ideiglenes forgalmi rendek szigorú betartatását, különös tekintettel a sebességkorlátozásokra és a megállási, várakozási tilalmakra. Ha a közúti forgalom indokolta, gondoskodni kellett a rendőri karos forgalomirányításról.

Baranya megye közúti (Drávaszabolcs, Beremend, Udvar), vasúti (Magyarbóly), vízi (Mohács, Drávaszabolcs) és ideiglenes légi (Pécs–Pogány) határátkelőhelyein a nemzetközi érdeklődésre számot tartó programok figyelembevételével – a horvát rendőri szervekkel együttműködve – segíteni kellett a személy- és járműforgalom zökkenőmentes, várakoztatás nélküli átléptetését.

A programsorozat szakszerű rendőri biztosítása, a hatékony és eredményes feladatellátás érdekében a felkészülési évben tervszerűen, szervezeten megtörtént a főkapitányság területi és helyi szervei személyi állományának továbbképzése alap- és szaktanfolyamok (idegen nyelvi, csapatszolgálati, baleseti helyszínelői, intézkedéstaktikai, bombakutatói, okmányvizsgálói, utasbiztonsági, gépjárművezetés-technikai) keretében, ami a sikeres rendőri tevékenység fontos alapjául szolgált.

Az információk folyamatos áramlásának megteremtése és a feladatok zökkenőmentes végrehajtása érdekében a megyei főkapitányság és a Pécsi

## PÁLYÁZAT

---

Rendőrkapitányság állományából egy-egy összekötőt jelöltek ki a Pécs 2010 Nonprofit Kft.-vel és a Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatával való rendszeres kapcsolattartásra.

A pécsi polgárőr szervezetekkel, valamint a Pécs Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Közterület-felügyeletével további szoros és folyamatos kapcsolatot tartottak, valamint közös járőröket vezényeltek a közrend, közbiztonság fenntartása, a rendezvények sikeres lebonyolítása érdekében.

Az építkezések megkezdése előtt felvették a kapcsolatot valamennyi kivitelezővel az építőanyag-szállítások, útlezárási igények miatt. Tájékoztatták a lakosságot a várható útlezárásokról, forgalomszervezési sajátosságokról. A közlekedési zűrzavar elkerülése érdekében egyeztettek a Pécsi Közlekedési Zrt.-vel a tömegközlekedési járművek útvonalában bekövetkező változásokról, valamint a Baranya Megyei Közút Kht.-val az elkerülő utak, menekülő útvonalak kijelöléséről.

A Magyar Államvasutak Pécsi Területi Igazgatóságával folyamatos kapcsolatot tartottak, beszerezték az adott időszakra vonatkozó bel- és külföldi menetrendeket, fokozták az utas- és poggyászbiztonságot.

Szoros kapcsolatban álltak a Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal a felmerülő veszélyhelyzet-kezelési feladatok egyeztetése, közös gyakorlatok szervezése és végrehajtása érdekében.

Együttműködtek a területileg illetékes Nemzetbiztonsági Hivatal, majd Alkotmányvédelmi Hivatal vezetőivel a beruházásokkal és a rendezvényekkel kapcsolatban felmerülő bűnügyi és nemzetbiztonsági információk folyamatos cseréje, illetve a védett vezetők védelme tekintetében.

A sajtókommunikációt tovább szélesítették, imázskommunikáció kialakítására törekedtek. A külső kommunikáció erősítésére a partnerekkel közösen internetes közlésre alkalmas, igényes grafikájú logókat, figyelemfelhívó anyagokat állítottak elő és terjesztettek, több fénykép- és videofelvételt továbbítottak a médiapartnerekhez.

A szórólapok és egyéb kiadványok terjesztése érdekében szoros együttműködést alakítottak ki a Pécsi Kulturális Központ Információs Irodájával.

### *A felkészülés helyi szintje*

A Pécsi Rendőrkapitányság vezetőjének feladata a helyi szintű feladatok megszervezése, végrehajtása, ellenőrzése, valamint a közreműködő szervekkel történő helyi együttműködés volt, utóbbi tekintetében külön ki kellett emelni a Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatával és a Pécs 2010 Nonprofit Kft.-

## PÁLYÁZAT

---

vel történő koordinációt. A további városi (komlói, mohácsi, siklói, szigetvári) rendőrkapitányságok vezetői pedig azokért a feladatokért voltak felelősek, amelyek illetékességi területükön az EKF programokkal függtek össze.

Az EKF rendezvényeire vonatkozó helyi rendőri felkészülés – az említett megyei rendőr-főkapitányi intézkedést alapul véve és a külföldi tapasztalatok birtokában – abból indult ki, hogy a helyi rendőri (alapvetően közrendvédelmi és közlekedésrendészeti) erők a korábbi években százas nagyságrendben végeztek rendezvénybiztosítási feladatokat, azaz a Pécsi Rendőrkapitányság a város kiemelt kulturális adottságai és hagyományai révén e rendezvények rendőri kezelésében is nagy tapasztalatokkal bír.

A rendőri felkészülés során a következő szempontok programról programra történő, folyamatos, tudatos alkalmazására kellett figyelemmel lenni:

- a) Az EKF-év teljes programjának ismerete,
- b) a programok tipizálása, kategóriába sorolása,
- c) a programszervező kiválasztása során a biztonságkezelési követelménytámasztás,
- d) a civil biztonsági szolgálat igénybevétele,
- e) a teljes körű kockázatelemzés,
- f) az elemzés eredménye alapján erő-eszköz számvetés:
  - szervező létszám,
  - civil biztonsági szolgálat(ok),
  - önkéntes segítők helye, szerepe,
  - rendőrség szerződéses igénybevétele;
- g) a kapcsolódó hatósági és szervezési feladatok:
  - területfoglalási és egyéb engedélyek,
  - közútkezelői hozzájárulás,
  - forgalomszervezés, parkoltatás,
  - tömegközlekedés,
  - közegészségügyi feladatok,
  - kommunikáció;
- h) a rendkívüli események kezelése,
- i) komplex biztosítási terv, felelősség,
- j) a rendőrség általános és célfeladatai, tervei,
- k) együttműködés, kontaktszemélyek,
- l) értékelés, következtetések, azok további hasznosítása.<sup>22</sup>

---

<sup>22</sup> Korontos Zoltán: i. m. 80. o.



## PÁLYÁZAT

---

A helyi szintű felkészülés fontos színteréül szolgáltak a Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Tanácsának, illetve Közlekedési Operatív Munkacsoportjának ülései, ahol rendszeres és aktív volt a rendőrségi részvétel.

A felkészülés helyi szintjéhez tartoztak a megye további rendőrkapitányságai is, amelyek azonban a Pécs városát érintő feladatok figyelemmel kísérése mellett csak azokra a csekély számban előforduló rendezvényekre készültek, amelyeket az illetékeségi területükre szerveztek. E körben leginkább a Mohácsi Rendőrkapitányság tevékenysége emelhető ki, amely egyfelől a 2010-ben először az UNESCO védnökségével megszervezett busójárás rendőri biztosításáért volt felelős, másfelől az általa felügyelt közúti és vízi határátkelőhelyek rendészeti ellenőrzése miatt kapcsolódott a pécsi EKF programsorozathoz.

### **A Pécs 2010 Európa kulturális fővárosa program rendőri biztosításának tapasztalatai**

2010. január 10-én Pécsen, a megújult Széchenyi téren rendezett ünnepélyes megnyitóval kezdődött az Európa kulturális fővárosa programsorozat. A bariányi megyeszékhelyen kívül a dél-dunántúli térség negyven települése is bekapcsolódott az eseményekbe. Pécsen négyszázötven kulturális (összművészeti, zenei, színházi, tánc, film, képző- és iparművészeti, tudományos) és száz civil programmal várták az érdeklődőket. A szervezők csaknem egymillió látogatóra számítottak.

A január–márciusban szervezett rendezvények többsége nem igényelt rendőri biztosítást, ezért azokat – a megnyitó ünnepség felvezető programjához hasonlóan – az illetékes rendőrőrs szolgálati állománya csak visszatérően ellenőrizte. Kivétel volt ez alól a januárban megtartott nagykövetek találkozója, amelynek biztosítását a főkapitányság bevetési szolgálatára külön biztosítási terv alapján végezte.

Az EKF programsorozat áprilistól egyre erősebb rendőri jelenlétet igényelt. Ebben a hónapban egy tucat rendezvényre kellett odafigyelni, különösen a magyar, a horvát és a szerb köztársasági elnökök pécsi találkozójára, valamint a Pécsi Egyetemi Napokra. A rendezvények biztosítását a Pécsi Rendőrkapitányság zömmel normál szolgálatellátással hajtotta végre.

A késő tavaszi és nyári hónapokban csaknem harminc rendezvényen jelentek meg helyi rendőri erők, de ezeknek a programoknak az esetében sem volt szükség az állandó jelenlétre. A rendészeti felügyelet többnyire a hely-

## PÁLYÁZAT

---

színek visszatérő ellenőrzésére korlátozódott. A kiemelt rendezvényeket, mint például a Pécsi Országos Színházi Találkozó (POSZT), a Rockmaraton Fesztivál, az Orfűn megrendezett Egyetemisták és Főiskolások Országos Turisztikai Találkozója (EFOTT), avagy az EKF egyik kiemelt eseménye, a Seal-koncert külön biztosítási tervet igényelt. A rendezvények során jellemzően a műsorraj-kibocsátással kapcsolatos rendőri intézkedésekre került sor lakossági bejelentések kapcsán, valamint a koncertek szervezőinek kiadott hangosítási engedélyekben meghatározott időpontok be nem tartása miatt.

Az őszi rendezvényeknél csak alkalmanként került sor rendőri intézkedésre, de a biztosítási tervek elkészítésénél kiemelt figyelmet kapott a lakosság pihenését és problémamentes szórakozását lehetővé tevő megelőző tevékenység. Ennek az időszaknak fokozott rendőri jelenlétet igénylő eseménye volt a Pécsi Tudományegyetemen rendezett jubileumi rektorkonferencia. A rendezvény díszvendége volt José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke és Orbán Viktor miniszterelnök.

A téli időszak rendőri jelenlétet igénylő programjai közül a Kodály Központ átadása és a 2010. december 29. és 31. közötti záróünnepség említhető.

A közbiztonság javítása szempontjából jelentős előrelépés volt a harminchárom kamerából álló térfigyelő rendszer működésbe állítása, technikai, informatikai kiépítése. A kamerákat az EKF-menedzsment a *Közterek és parkok megújítása* projekt keretében telepítette. Itt nem érvényesültek maradéktalanul a rendőri szakmai szempontok, mivel a projektben kijelölt EKF-helyszínek nem mindenütt voltak azonosak a bűnügyi és közbiztonsági szempontból frekvenciát kapó területekkel.

A rendőri munka szempontjából jelentős tényezőként kellett számolni az EKF-évre tervezett jelentősebb beruházásokkal (Zsolnay Kulturális Negyed, Konferencia- és Koncertközpont, Sopianae-terv), amelyek nagymértékben érintették a közlekedési hálózatot. E körben leginkább a Zsolnay Kulturális Negyed munkálatai emelhetők ki, amely miatt a várost átszelő 6-os számú főközlekedési út csak részlegesen volt járható. A történelmi belvárosban egy forgalomcsillapított övezetet alakítottak ki, ahová csak behajtási engedéllyel vagy a területen lévő hotelok parkolási igazolványával lehet behajtani.

## Összegzés

A Pécs 2010 Európa kulturális fővárosa program rendőri biztosításának megszervezése és végrehajtása a rendezvények jelentős száma, intenzitása, sok-

## **PÁLYÁZAT**

---

színűsége, az új beruházások volumene és a közösségi közlekedésre gyakorolt hatása következtében példa nélküli volt a város és egyúttal a magyar rendőrség történetében is.

A rendőrség alapfeladata a közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelméhez szükséges társadalmi érdek érvényesítése. Ezek körében, de már az EKF-rendezvényekkel összefüggésben gondoskodni kellett a megyébe látogatók személy- és vagyonbiztonságáról, az idegenforgalom nemkívánatos jelenségeinek visszaszorításáról, a bűncselekmények, a szabálysértések megelőzéséről, a közlekedési rend zavartalanságáról és a határforgalom zökkenőmentes lebonyolításáról. Új feladat volt az M6-M60-as autópálya Baranya megyei szakaszán a rendőri szolgálat teljesítése is.

A programsorozat rendőrszakmai feladatainak ellátása a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság területi és helyi szerveinél tervszerűen és szervezeten zajlott, az aktuális rendezvények rendőri biztosítása törvényesen és szakszerűen történt, az együttműködő szervek közötti információcsere folyamatos volt. A rendőri teendők végrehajtásakor maximálisan érvényesült a szolgáltató jelleg, a diszkrét, egyszersmind jogszerű és határozott szolgálati fellépés.

A rendezvénysorozat rendőri biztosítása sikertörténetként értékelhető, nemzetközi jellege miatt pedig hozzájárult a magyar rendőrség pozitív hírnevének öregbítéséhez.